

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Libá, okres Cheb

351 31 Libá 225

Identifikátor školy: 600 066 509

Termín konání inspekce: 19. – 22. ledna 2004

Čj.:	e1-1019/04-1503
Signatura:	kelzx109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole, mateřské škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Venkovská škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Sdružuje základní školu s kapacitou 50 žáků, mateřskou školu s kapacitou 25 dětí, školní družinu s kapacitou 25 žáků a školní jídelnu s kapacitou 75 jídel. Zřizovatelem je obec Libá, 351 31 Libá 220.

Mateřská škola má v místě mnohaletou tradici. Základní škola byla otevřena v roce 1997. Výuka byla zahájena v prvním a druhém ročníku, ke kterým postupně přibýly i ostatní ročníky prvního stupně. Škola je umístěna v udržované budově v klidné okrajové části obce.

Neúplná základní škola má dvě třídy. V jedné jsou žáci prvního a druhého ročníku, ve druhé třídě jsou žáci třetího, čtvrtého a pátého ročníku. Celkem jich do školy dochází sedmáct. Zákonem stanovený minimální počet žáků na třídu je třináct. Na základě žádosti zřizovatele udělilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR škole výjimku z počtu žáků na dobu jednoho roku pro školní rok 2003/2004.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12035/97-20.

Mateřská škola má jednu třídu a poskytuje celodenní péči od 6:30 do 15:30 hodin. V současné době je k docházce zapsáno celkem sedmáct dětí ve věku od dvou do šesti let. Ze šesti dětí, které jsou mladší tří let, jsou čtyři přihlášeny k nepravidelné docházce na pět dní v měsíci. Mateřská škola pracuje podle vlastního vzdělávacího programu nazvaného „Hrajeme si celý rok“.

Družina má jedno oddělení a nabízí ranní a odpolední provoz. Jsou do ní přihlášeni všichni žáci školy.

Školní jídelna zajišťuje stravování pro děti, žáky i zaměstnance.

Spádovým obvodem školy jsou okolní obce Hůrka a Sorkov. Svoji pobočku zde provozuje Základní umělecká škola Luby. Vyučuje zájemce hře na hudební nástroj.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací práci celé školy zabezpečuje celkem pět pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Od poslední inspekce provedené v únoru 1999 se jejich počet zvýšil v souvislosti s rozšířením školy na všechny ročníky prvního stupně. Z důvodu klesajícího počtu zapsaných dětí a žáků došlo od letošního ledna k úpravám úvazků v návaznosti na přidělený rozpočet. Přímá práce se žáky a s dětmi je rozvržena tak, aby byl zdárně zajištěn chod celého zařízení.

V základní škole vyučuje ředitelka a na částečné úvazky dvě učitelky. Ředitelka má předepsané vzdělání pro práci na prvním stupni základních škol, učitelky podmínky odborné

a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem nesplňují. Obě mají středoškolské vzdělání nepedagogického směru. Na kratší úvazky pracují i v dalších součástech školy: jedna v družině a jedna v mateřské škole.

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole vede učitelka, která má odbornou a pedagogickou způsobilost. Odpolední provoz dva dny v týdnu zabezpečuje jedna z výše uváděných učitelek, která nemá pro učitelství v mateřské škole vzdělání stanovené právním předpisem.

Na zajištění provozu školní družiny se podílejí dvě vychovatelky, obě na zkrácený úvazek. Je to již zmiňovaná učitelka, která nemá pro obor vychovatelství vzdělání stanovené právním předpisem a vychovatelka, která má předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost a vede družinu odpoledne tři dny v týdnu.

Při přidělování tříd a sestavování úvazků vycházela ředitelka z ekonomické situace školy a přihlížela ke vzdělání a zájmu učitelek. Přímou výchovnou práci v mateřské škole a ve školní družině rozvrhla účelně s ohledem na potřeby dětí a žáků a na požadavky provozu. Všechny pedagogické pracovnice mají zodpovědný přístup k plnění pracovních povinností a neformálně spolupracují. Svoje zaměření využívají i při vedení kroužků, které pracují v rámci školní družiny.

Organizační struktura školy s nízkým počtem dětí, žáků i zaměstnanců je jednoduchá a přehledná. Statutárním zástupcem školy je ředitelka, po odborné i organizační stránce řídí malé zařízení sama. Některé pravomoci delegovala na ostatní spolupracovníky. Jedná se například o zodpovědnost za odborné učebny, tělocvičnu, školní knihovnu, úsek mateřské školy, školní družiny, jídelny apod. Jejím poradním orgánem je pedagogická rada, která se schází podle plánu na začátku školního roku a před každým klasifikačním obdobím. Z předložených záznamů je patrné, že na poradách jsou projednávány aktuální úkoly, které souvisejí s výukou, prospěchem a chováním žáků, plněním vzdělávacího programu apod. Menší pozornost byla věnována práci mateřské školy a školní družiny. Konkrétní úkoly pro tuto oblast, týkající se například výraznější spolupráce mezi mateřskou a základní školou, jsou zařazeny do plánu činnosti pro letošní školní rok. Požadavek užší spolupráce vyplynul z analýzy uplynulého období, kterou provedli zaměstnanci školy.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu upravuje věcně zpracovaný organizační řád. Je v něm specifikován předmět činnosti školy a zodpovědnost zaměstnanců. Do tohoto dokumentu není zahrnut úsek mateřské školy a školní družiny. Organizace zmiňovaných provozů je konkretizována ve vnitřním řádu mateřské školy a školní družiny. Zásady a pravidla pro uspořádání života žáků jsou vymezeny ve vnitřním řádu školy, jehož přílohami jsou řady tělocvičny, učebny výtvarné výchovy, počítačové učebny a školní knihovny. Zmiňované dokumenty jsou zpracovány v souladu se školskými předpisy a poskytují žákům i rodičům potřebné informace. Dalším dokumentem, který se vztahuje k organizaci výchovy a vzdělávání, je plán práce pro školní rok 2003/2004, jehož přílohami jsou plány kontrol a pedagogických porad. V malé škole rodinného typu se všichni zaměstnanci znají, jsou navzájem vstřícní a tolerantní. Snaží se zodpovědně plnit stanovené pracovní povinnosti a přispívat tak k plynulému provozu. Pro výchovně-vzdělávací práci se jim daří vytvářet vlídné a podnětné prostředí.

Metodická práce ředitelky je zaměřena zejména na pomoc nequalifikovaným učitelkám při zpracování tematických plánů a organizaci výuky ve třídách se spojenými ročníky. Diskuse a vzájemné výměny názorů probíhají zpravidla neformálně.

Kontrolní systém odpovídá velikosti školy. Ředitelka se podílí na výuce, denně je v kontaktu s oběma učitelkami, vychovatelkou školní družiny a má přehled o jejich práci. Zaměřuje se také na činnost mateřské školy a kontrolu dokumentace. V několika předložených hospitačních záznamech byly věcně popsány klady a zápory ve sledované práci. Kontrolní

činnost je plánovaná, v letošním školním roce zaměřená například na organizaci výuky a metody práce se žáky se vzdělávacími obtížemi. Z rozboru hodiny, který vedla ředitelka, je zřejmé, že umí práci učitelky kvalifikovaně zhodnotit a poskytnout účinnou metodickou pomoc. V podmínkách malé školy má přehled o práci pedagogických i provozních zaměstnanců a dává přednost neformálnímu jednání. Závěry z hospitací a kontrol jsou s pracovníky projednávány a slouží jako východisko pro další práci.

Ředitelka podporuje další vzdělávání učitelky, má zájem na zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce školy. I přes omezené finanční prostředky, problémy se vzájemným zastupováním a dopravou se učitelky i ředitelka zúčastňují vzdělávacích akcí, jejichž zaměření má bezprostřední souvislost s potřebami školy. Absolvovaly školení k práci s počítačem, praktické semináře zaměřené na formy a metody výuky, práci s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, jedna učitelka se dlouhodobě vzdělává v kurzu zaměřeném na výuku cizího jazyka apod. Ředitelka školy se zajímá o problematiku řízení školy. Získané poznatky i praktické dovednosti ve své práci využívají. K sebevzdělávání slouží také odborná literatura, která je ve škole k dispozici a je doplňována podle finančních možností. Chybí zde však současný podporný metodický materiál pro práci s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

V hodnocení zaměstnanců má ředitelka systém. Využívá předem stanovená kritéria, která jsou zpracována zvlášť pro pedagogické a zvlášť pro provozní pracovníky. Všichni s nimi byli prokazatelně seznámeni. V malém kolektivu pedagogů přispívají k profesnímu růstu také diskuse a vzájemné výměny názorů.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má vzhledem k počtu zapsaných dětí a žáků odpovídající prostorové zázemí. Od poslední inspekce provedené v únoru 1999 se materiální podmínky výrazně zlepšily. Budova byla zmodernizovaná a zařízená tak, aby ji děti, žáci a učitelé mohli co nejučelněji využívat.

Učebny základní školy jsou umístěny v prvním poschodí. Žáci mají k dispozici dvě třídy, menší tělocvičnu, počítačovou učebnu, která slouží zároveň i jako školní knihovna a dále pracovnu výtvarné výchovy. Třída mladších žáků je na rozdíl od učebny starších žáků málo prostorná. Učitelky proto organizují některé činnosti v tělocvičně, která vznikla z bývalé třídy a je v ní například i tabule. Tělocvična je využívána denně o přestávkách pro relaxační aktivity žáků. Škola má také potřebné sociální zázemí a šatny. O přestávce určené na občerstvení žáci svačí ve školní jídelně, kde jsou pro ně připraveny nápoje.

Mateřská škola je umístěna v přízemí. Herna a třída jsou vzhledem k počtu dětí dostatečně prostorné, ostatní místnosti (šatna, sociální zařízení, ložnice) snadno a bezpečně dostupné. V přízemí je také účelně vybavená jídelna společná pro celou školu.

Školní družina má pro svoji činnost samostatné oddělení v přízemí. Je využíváno zejména v době scházení a rozcházení žáků. Pro ostatní společné aktivity je málo prostorné, proto družina denně využívá i další zázemí, zejména tělocvičnu, pracovnu výtvarné výchovy, knihovnu atd., za příznivého počasí pak školní zahradu a hřiště.

Vybavení školy je funkční, umožňuje plnit přijatý vzdělávací program. Upravené světlé třídy jsou zařízené starším udržovaným nábytkem, poskytují žákům i učitelům příjemné pracovní prostředí. Lavice jsou uspořádány pro skupiny žáků jednotlivých ročníků tak, aby mohly nerušeně pracovat. V nižších skříňkách a policích jsou pohodlně dostupné knihy, sešity

a různé pomůcky. Výrazným kladem je velké množství didaktického materiálu, se kterým žáci ve sledovaných hodinách pracovali. Měli k dispozici nejen učebnice a sešity, ale také různé pracovní listy, velké počítadlo, modely, drobné předměty, tabule s doplňovacími cvičeními a texty vztahujícími se k probíranému učivu, mapy, přírodniny, tělovýchovné náčiní, dětské i naučné knihy apod. Řadu pomůcek a pracovních listů si učitelky zhotovily samy. Ve třídě mladších žáků chybí z prostorových důvodů velká tabule. Dvě menší jsou pro lepší přehlednost umístěné vysoko a proto jsou žákům obtížněji dostupné. Audiovizuální technika (radiomagnetofon, zpětný projektor, video) postačuje potřebám školy. Žáci se učí pracovat na počítačích, které byly pořízeny v rámci projektu ministerstva školství Internet do škol. Některé starší již měla škola k dispozici dříve.

Pracovna výtvarné výchovy je zařízena i jako keramická dílna s hrnčířským kruhem a dostatečným množstvím různého materiálu pro výtvarné činnosti. Škola si pořídila také vypalovací pec.

Tělocvična je vybavená základním tělovýchovným náradím a náčiním a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

Oddělení školní družiny je zařízené starším nábytkem. Malá místnost je rozdělená na pracovní část se stolkou a odpočinkovou část s kobercem. Vybavení pomůckami, stavebnicemi, společenskými hrami, knihami a časopisy je funkční a motivuje k různým aktivitám. Žáci často využívají také dva starší počítače umístěné přímo v oddělení i počítačovou učebnu.

Vybavení mateřské školy je účelné. Nový, nízký a příjemně působící nábytek je většinou otevřený, dětem volně přístupný. Vybavení hračkami i ostatními pomůckami plně slouží k různým činnostem a hrám. Při spontánních i programově řízených aktivitách bylo materiální zázemí bohatě využíváno. Zařazena byla také práce s knihou, zejména při individuální práci. Rozmanité hrací koutky pro námětové hry jsou podnětné. Pomůcky a hračky jsou uloženy přehledně a většinou jsou pro děti snadno dosažitelné. Materiálně-technické vybavení (hračky, doplňky ke hrám, výtvarný a pracovní materiál, didaktické a hudební pomůcky, dětské knihy) je funkční, umožňuje plnit cíle mateřské školy. Ve třídě je méně tělovýchovných pomůcek. Mateřská škola občas využívá i školní tělocvičnu.

K budově školy přiléhá zahrada a v blízkosti je víceúčelové hřiště. Jsou využívány mateřskou a základní školou i družinou sezónně pro různé sportovní a zájmové aktivity.

Ředitelka věnuje zlepšování materiálních podmínek soustavnou pozornost. Plán materiálně-technického zabezpečení je součástí plánu práce školy a je projednáván například na provozních poradách. Vybavení a zařízení školy je ve spolupráci se zřizovatelem postupně doplňováno a modernizováno. Prostředí školy je pro děti a žáky podnětné, působí příjemným útulným dojmem.

Počítačovou učebnu využívají pod vedením externího spolupracovníka i bývalí žáci školy.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacího programu

V základní škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Obecná škola. Ředitelka zpracovala pro školní rok 2003/2004 učební plán, s nímž souhlasí i rozvrh hodin.

Týdenní počet hodin všech vyučovaných předmětů je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Obsah učiva sledovaných předmětů v jednotlivých ročnících odpovídá učebním osnovám. Učební osnovy jsou dodržovány.

V rámci tělesné výchovy se všichni žáci základní školy zúčastňují kurzu plavání.

Již několik let škola úspěšně spolupracuje se školou v sousedním Hohenbergu. Společně pořádají různé sportovní, kulturní a společenské akce, na něž získávají příspěvky z Fondu malých projektů Phare.

Do vzdělávacího programu patří také činnost zájmových kroužků, které pracují v rámci školní družiny. Tradici má keramický kroužek, příležitostně se schází pěvecký soubor, žáci mají možnost navštěvovat kroužek německého jazyka. Školní družina se podílí na akcích, které škola pořádá, svojí činností doplňuje její program.

Učitelka mateřské školy se snaží plánovat činnosti podle zásad daných Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a vnést do zatím málo konkrétního plánování systém. V programu nazvaném „Hrajeme si celý rok“ jsou zakotveny cíle předškolního vzdělávání, které jsou rozpracovány do šesti hlavních tematických bloků v návaznosti na roční období. Každý tematický blok je dále rozpracován v třídním vzdělávacím plánu do několika podtémat, která vždy tvoří tematický celek. V těchto celcích nejsou uváděny konkrétní činnosti, kterými jsou záměry naplňovány. Většinou týdenní plány jsou více zaměřeny na obsah a organizované učení, než na činnosti dětí a s nimi spojené učení prožitkem.

Z povinné dokumentace byly kontrolovány třídní výkazy a katalogové listy žáků, třídní knihy, rozvrhy hodin, záznamy z jednání pedagogických rad a školní řád. V třídních výkazech a katalogových listech jsou zachycovány změny i průběh vzdělávání žáka. Záznamy z pedagogických rad jsou věcné a svědčí o snaze pedagogických pracovníků spolupracovat při řešení otázek vztahujících se k výuce, výchově žáků a provozu školy.

Ve školní družině je řádně veden přehled výchovně-vzdělávací práce, kde je zaznamenána konkrétní náplň činností. Dále byly předloženy zápisní listky, ve kterých je vyznačen způsob zabezpečení odchodů žáků.

Povinná dokumentace k evidenci dětí v mateřské škole je vedena v souladu s právními předpisy. Evidenční listy a přehled docházky poskytují potřebné údaje o všech docházejících dětech. V přehledu výchovné práce je stručně zachycen sled činností v průběhu dne.

Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání žáků a evidenci dětí v mateřské škole.

Výuka je v souladu s učebním plánem a učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je uskutečňován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Dodržování učebních plánů a osnov sleduje ředitelka malé školy především neformálně a také při hospitační činnosti. Zaměřuje se například na zvládnutí základního učiva, rozvoj komunikativních dovedností v mluveném i psaném projevu, sleduje výsledky u žáků s poruchami učení. Učivo je ve všech ročnících a pro všechny předměty rozčleněno do tematických plánů, mezi ročníky je zajištěna návaznost.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Délka a počet vyučovacích hodin v jednom dni a délka a způsob trávení přestávek odpovídají psychohygienickým zásadám a jsou v souladu se školskými předpisy. Důležitou okolností, která příznivě ovlivňuje psychohygienické podmínky, je absence zvonění. Umožňuje klidné zahájení i ukončení práce bez časového stresu. Začátek vyučování byl stanoven podle dopravního spojení. Starším žákům začíná výuka zpravidla v 7:40, mladším v 8:35. Žáci mají prostor pro uvolnění o přestávkách, školní jídelna napomáhá k dodržování pitného režimu. Zásady a pravidla pro uspořádání života ve škole jsou věcně vymezeny ve vnitřním řádu školy a školní družiny. Oba dokumenty jsou zpracovány v souladu se školskými předpisy. Ustanovení jsou žákům vysvětlována přiměřeným způsobem. Sami se podílejí na sestavování a kontrole základních pravidel pořádku a společenského soužití. Neformálně jsou poučováni

i o svých právech. O příznivé atmosféře uvnitř školy svědčí i to, že nebyla udělena výchovná opatření k posílení kázně (napomenutí nebo důtka třídního učitele, důtka ředitele školy). Podle záznamů z pedagogických rad jsou menší kázeňské přestupky řešeny domluvou, případně ve spolupráci s rodiči.

Škola se snaží být otevřená vůči veřejnosti a podílet se na kulturním dění v obci. Pořádá různé akce pro děti, jejich rodiče i místní občany. Podle předložené fotodokumentace je o ně velký zájem. Informační systém pro rodiče je funkční. O prospěchu a chování se dovídají prostřednictvím žákovských knížek, ve kterých se kromě klasifikace objevuje i stručné slovní hodnocení. Individuální konzultace probíhají podle potřeby školy nebo rodičů. Kromě třídních schůzek škola nabízí i účast ve vyučovacích hodinách. Rodiče tuto možnost doposud nevyužili. Informace o škole jsou zveřejněny také na vlastních internetových stránkách.

Uspořádání denního programu v mateřské škole vytváří příznivé podmínky pro zdravý způsob života dětí. Dařilo se uskutečňovat rozvolněný program. Režim dne je pružný, pevně je stanovena doba pro podávání jídla, v průběhu dne děti využívaly nabídku nápojů. Nižší počty přítomných dětí umožňovaly individuální i skupinovou práci. Rozmanité aktivity na sebe většinou plynule navazovaly, někdy přetrvávalo tradiční členění na volné hry a činnosti organizované pro všechny společně. Děti měly dostatek volného pohybu ve třídě i na školní zahradě. Délka poledního odpočinku byla většinou uzpůsobena jejich potřebám. Ve většině případů odpovídala nabídka činností emocionálním potřebám dětí. Učitelce se dařilo respektovat jejich pracovní tempo a zohledňovat individuální potřeby jak při spontánní hře, tak i v řízených aktivitách.

Organizace činností spojených se životosprávou a hygienou probíhala klidně. Děti se zapojovaly do prostírání stolu, mohly si volit odpovídající porci jídla. Učitelka zohledňovala jejich zvyklosti a individuální tempo.

Mateřská škola je otevřená vůči rodičovské veřejnosti. Právo rodičů na informace je zahrnuto do vnitřního řádu. Denně mají volný přístup do tříd, potřebné informace si i během inspekce vzájemně s učitelkou sdělovali při předávání dětí. V šatnách jsou vystaveny práce dětí. Třídní schůzky nejsou organizovány.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Na tomto typu školy plní úkoly výchovného poradenství ředitelka. Škola spolupracuje podle potřeby s pedagogicko-psychologickou poradnou, podle zájmu zprostředkovává rodičům kontakt. Učitelky se zajímají o problémy žáků, věnují jim při výuce individuální pomoc a snaží se tak zajišťovat nápravnou péči.

Škola se snaží předcházet sociálně patologickým jevům a ovlivňovat chování žáků ve smyslu zdravého životního stylu. Vypracovala minimální preventivní program, který obsahuje různé náměty pro aktivity žáků. Některá témata jsou zařazována do výuky, učitelky reagují i na neplánované situace. K bližšímu vzájemnému poznání přispívají rozhovory pravidelně organizované formou společného komunitního kruhu. Se svými problémy se mohou žáci svěřovat i do schránky důvěry. Prostřednictvím různých aktivit organizovaných v rámci školy a školní družiny jsou vedeni ke smysluplnému naplňování volného času.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole

Hospitace proběhly v obou třídách a u všech vyučujících v předmětech naukového i výchovného charakteru, kromě výtvarné výchovy. Zdrojem informací byly také namátkově vybrané písemnosti žáků, výtvarné práce, rozhovory s ředitelkou a oběma učitelkami. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Všechny sledované hodiny byly pečlivě naplánované. Učitelky znaly rozdílné schopnosti i věkové zvláštnosti žáků jednotlivých ročníků, snažily se vycházet vstříc jejich vzdělávacím potřebám. Dbaly o věkovou přiměřenost obsahu učiva i metod výuky. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata v logických souvislostech a bylo v souladu s učebními osnovami.

Český jazyk a matematiku v jedné třídě vedla učitelka s předepsaným vzděláním, ostatní hodiny učitelky bez příslušné kvalifikace. Chybějící odbornost měla negativní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávací práce pouze výjimečně. Obě učitelky bez předepsaného vzdělání mají ve zdejší škole několikaletou pedagogickou praxi. Zajímají se o nové metody a formy práce a způsob výuky neformálně konzultují s ředitelkou školy. Všechny učitelky věnovaly velkou pozornost přípravě a využití pomůcek a organizaci práce ve třídě se spojenými ročníky. Výuka byla věcně i odborně správná.

Vyučování probíhalo v upravených a funkčně vybavených učebnách. Žáci i učitelky využívaly velké množství učebních pomůcek, různý didaktický materiál i audiovizuální techniku, což výrazně pozitivně ovlivnilo sledovanou výuku. Vhodné počítačové programy slouží ke spontánnímu procvičování učiva. Žáci se učí pečovat o životní prostředí, jejich práce a výrobky zdobí prostory školy.

Organizace hodin většinou odpovídala stanoveným výukovým cílům. Přestože jsou v jedné třídě spojené různé ročníky, podíl přímé práce se žáky a jejich samostatná práce byly zpravidla rozvrženy optimálně. Učební činnosti na sebe plynule navazovaly, zadávání úkolů jednotlivým ročníkům bylo věcné. Během přímé práce s jedním ročníkem byly využívány frontální metody, řízené rozhovory nebo didaktické hry. Žáci často pracovali ve skupinách, u tabule, v prostoru třídy apod. Nebyly jim předkládány pouze hotové poznatky, ale měli možnost hledat i vlastní způsoby řešení. Byli vedeni k sebekontrolě, k přesnosti a pečlivosti. Využité pracovní metody ve většině hodin odpovídaly jejich věku, schopnostem a zpravidla vytvářely prostor i pro aktivní odpočinek. Pouze ojediněle byly úkoly z hlediska množství zadané látky pro některé žáky náročné, což se projevilo jejich zvýšenou únavou a menším soustředěním. Drobnější organizační nedostatky při tělesné výchově způsobené ne zcela vhodným výběrem pomůcek a náčiní vedly k prostojům. Organizace, formy a metody práce respektovaly cíle stanovené učebním programem Obecná škola.

Na motivaci žáků příznivě působila především častá změna činností, výběr zajímavých cvičení, zadávání problémových úkolů a uplatňování mezipředmětových vztahů. K efektivitě výuky přispívalo i využívání okamžité zpětné vazby při řešení úloh. Žáci měli k dispozici řadu pomůcek, mohli pracovat vlastním tempem na zadaném úkolu. Učitelky jim věnovaly výraznou individuální péči, průběžně ověřovaly pochopení učiva a snažily se dbát na utváření správných pracovních návyků (např. při čtení a psaní).

Žáci byli ve většině ze sledovaných hodin aktivní, uvolnění a pracovali se zájmem. Měli prostor pro vyjadřování vlastního názoru, mohli se ptát, sdělovat své zkušenosti a zážitky, byli vedeni k samostatnému uvažování. V průběhu hodin komunikovali nejen s učitelkami, ale i mezi sebou navzájem. Učitelky je vedly ke spolupráci a ke spoluúčasti na vytváření pravidel společného soužití.

Žáci byli často chváleni a povzbuzováni za snahu a pokrok při písemném a verbálním projevu i dalších aktivitách. Učitelky tak vytvářely přátelskou pracovní atmosféru, posilovaly zdravou sebedůvěru žáků a převážně pozitivní hodnocení mělo motivační charakter. Závěrečné zhodnocení práce žáků ale někdy chybělo. Komunikace při výuce byla založena na vzájemné důvěře, ve třídách je zřejmá tolerance a snaha o vzájemnou pomoc.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitelka školy sleduje prospěch a chování žáků. Zpracovala tabulku výsledků vzdělávání, ve které je souhrnný přehled celkového prospěchu po jednotlivých ročnících. Tabulka je součástí Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2002/2003. V loňském školním roce prospělo všech dvacet osm žáků, z toho čtyři s vyznamenáním. Dva žáci byli přijati na osmileté gymnázium.

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje vlastními evaluačními nástroji. Učitelky zadávají žákům prověrky, které se vztahují k probíranému učivu. Výsledky slouží jako zpětná vazba pro posouzení úrovně znalostí a dovedností. Testy, nabízené komerčními organizacemi za úplatu, které poskytují srovnání v rámci dalších základních škol, využívány nejsou.

Výsledky práce školy a školní družiny jsou prezentovány na výstavách a na veřejných vystoupeních v obci. Spolupráce s partnerskou německou školou přispívá ke vzájemnému sblížení a upevnování vztahů.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy je s ohledem na převažující pozitiva celkově hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Mateřská škola

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy

Sledované spontánní a řízené činnosti vedla učitelka s dlouholetou praxí. Kvalitu sledované práce pozitivně ovlivňovaly její zkušenosti z praxe, citlivý přístup k dětem a vstřícný postoj k rodičům. Většinou se jí dařilo realizovat nové přístupy zejména v oblasti organizace řízených činností.

Spontánní a řízené činnosti

Motivace spontánních i řízených činností zpravidla vycházela z daného tematického celku. V průběhu dopoledních činností se nejvíce uplatnily konstruktivní hry, výtvarné a pracovní činnosti. Námětové hry učitelka nenabízela, děti si je volily podle svého přání. Méně bylo využíváno prostoru pro rozvoj spontánních pohybových aktivit. Využití hraček i pomůcek bylo v průběhu všech sledovaných činností velmi dobré. Vzhledem k nižšímu počtu přítomných dětí ve třídě i k jejich věkovému složení (2 - 6 let) byla často zařazována forma individuálního předškolního učení. Při řízených výtvarných a pracovních činnostech děti pracovaly v menších skupinách. Učitelka navazovala na jejich zkušenosti, poznatky a dovednosti. Zvolené metody, zejména názornost, individuální přístup a praktická činnost, byly využity přiměřeně věku dětí. Organizace řízených činností někdy převažovala nad volnou hrou dětí. Příhodně volená motivace zejména řízených činností vedla děti k aktivnímu učení, citovému prožívání, k rozvoji fantazie a tvořivosti. Byla zařazována v různých obměnách a vycházela z daného námětu. Vhodně byla využita jako prostředek pro opakování a procvičování již získaných poznatků a dovedností.

Spontánní a řízené aktivity byly většinou v rovnováze. Požadavky na děti učitelka diferencovala nejen podle jejich věku, ale i podle schopností. Organizace práce a použité metody měly znaky prožitkového učení.

Věkově smíšená třída pozitivně ovlivňuje sociální vztahy, děti se učí spolupracovat a navzájem se uznávat. Měly velký prostor pro rozvoj vzájemné komunikace, kterou učitelka podněcovala jak pomůckami, tak i vhodně volenými otázkami. Výrazným kladem byl partnerský přístup učitelky k dětem, vstřícnost a vzájemný respekt.

Průběh sledovaných spontánních činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh sledovaných řízených činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Přiměřeně věku uměly děti zacházet s výtvarným a pracovním materiálem. Při pohybových a výtvarných činnostech některé uplatňovaly fantazii i tvořivost, znaly řadu různých písní, básní, říkadel a hudebně-pohybových her.

Starší děti se zájmem a bezprostředně komunikovaly. Některé z nich dokázaly pohotově reagovat na otázky učitelky. Úroveň jazykových a řečových dovedností u jednotlivých dětí odpovídá jejich věkovým i individuálním zvláštnostem.

Přiměřeně svému věku, dovednostem a schopnostem se děti samostatně oblékaly a obsluhovaly.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

Školní družina

Organizace a průběh činností

Program školní družiny je rámcově vymezen v ročním plánu činnosti pro školní rok 2003/2004. Cílem je poskytovat žákům dostatek podnětů pro individuální i společné hry, rozvíjet dovednosti, znalosti a pozitivní vzájemné vztahy. Program družiny obsahuje pestrou nabídku tělovýchovných, sportovních, pracovních a výtvarných aktivit a dalších činností zaměřených na poznávání přírody a ochranu životního prostředí. Do denního programu jsou zařazovány odpočinkové činnosti, které kompenzují únavu z vyučování, dále rekreační a zájmové aktivity, které probíhají většinou v tělocvičně, v pracovní výtvarné výchově, školní knihovně, venku a poskytují prostor pro různé individuální a společné činnosti. Příprava na vyučování probíhá zpravidla formou zajímavých her, soutěží apod. Všichni žáci navštěvují keramický kroužek, který pracuje v rámci družiny a ve škole má několikaletou tradici. Družina se podílí na akcích, které škola pořádá, včetně spolupráce se školou a ekologickým centrem v Německu.

Obě vychovatelky uplatňovaly svoje zkušenosti, chybějící kvalifikace jedné z nich se ve sledované práci negativně neprojevila.

Užívané prostory jsou pro mimoškolní aktivity podnětné a vhodně vybavené. Malé oddělení družiny žáci využívali především k odpočinku a volným hrám. Měli k dispozici různé společenské hry, stavebnice, hračky, dětské časopisy a knihy, výtvarný materiál, dva starší počítače apod. Rušnější hry probíhaly v tělocvičně, keramický kroužek a pracovní činnosti byly organizovány v pracovní výtvarné výchově.

Při sledované práci se střídala nabídka různých her a aktivit, které sloužily k aktivnímu odpočinku. Žáci se se zájmem zapojovali do výtvarných a pracovních činností přímo řízených vychovatelkou, zaměřených na práci s keramickou hlínou a dalším výtvarným materiálem. Pracovali s chutí, mohli uplatňovat individuální dovednosti a tvořivost. Vychovatelky je vedly klidně, individuálně jim radily. Motivace činností byla většinou nápaditá a účinná. Při práci

keramického kroužku i pracovních činnostech všichni žáci zažili úspěch, byli aktivní a uplatňovali své zkušenosti. Mohli vyjadřovat svůj názor i přání a vybírat si pro hru kamaráda. Příprava na vyučování probíhala formou různých společenských her a zábavných činností.

V družině většinou panovala vřídá atmosféra a přátelské vztahy. Zvolené metody a formy práce rozvíjely fantazii žáků, komunikativní schopnosti, vedly je k vzájemnému respektování a upevňovaly jejich sebedůvěru. Přechody mezi činnostmi byly plynulé, bez zbytečného organizování. Nižší počet přítomných žáků umožňoval úzký kontakt s vychovatelkou i mezi dětmi navzájem.

Organizace a průběh činností ve školní družině je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina školy byla vydána Obcí Libá dne 16. října 2002. Touto zřizovací listinou byla škola zřizována od 1. ledna 2003 jako příspěvková organizace. Údaje ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou shodné v názvu školy, adrese, identifikačním čísle, právní formě a součástech školy.

Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Libá dne 16. října 2002, bez čj.;
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR dne 6. listopadu 2002, čj. 29 363/02-21;
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003;
4. Rozhodnutí o udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Libá vydané MŠMT ČR dne 18. března 2003, čj. 15 703/03-22;
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003;
6. Učební plán školy pro školní rok 2003/2004;
7. Třídní výkazy pro 1. – 5. ročník za školní rok 2003/2004;
8. Katalogové listy žáků ve školním roce 2003/2004;
9. Třídní knihy pro školní rok 2003/2004;
10. Rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004;
11. Povinná dokumentace k evidenci dětí v mateřské škole ve školním roce 2003/2004 - přehled docházky, evidenční listy a přehled výchovné práce;
12. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2003/2004;
13. Zápisní lístky ve školním roce 2003/2004;
14. Organizační řád školy ze dne 27. ledna 2003;
15. Řád školy, školní družiny a vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2003/2004;

16. Řád učebny výpočetní techniky, videa a knihovny;
17. Provozní řady tělocvičny a pracovny výtvarné výchovy;
18. Roční pracovní plán školy a organizace školního roku pro školní rok 2003/2004;
19. Tematické plány hospitovaných předmětů;
20. Žákovské knížky žáků ve školním roce 2003/2004;
21. Vybrané písemnosti žáků ve školním roce 2003/2004;
22. Zápisy z hospitací za školní rok 2003/2004;
23. Záznamy z jednání pedagogických rad za školní roky 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004;
24. Pracovní náplně a doklady o dosaženém vzdělání pedagogů, kritéria pro hodnocení;
25. Školní vzdělávací program mateřské školy „Hrajeme si celý rok“;
26. Třídní vzdělávací programy v mateřské škole za období září 2003 – leden 2004;
27. Plán práce školní družiny na školní rok 2003/2004.

ZÁVĚR

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný. I když jeho složení není z hlediska předepsané kvalifikace zcela optimální, chybějící odbornost se v hodinách výrazně negativně neprojevila. Učitelky mají podmínky pro odborný růst, využívají různé formy sebevzdělávání a ředitelka školy je metodicky vede. V podmínkách malé školy je organizace provozu jednoduchá a funkční. Dílčí rezervy jsou v užší spolupráci mezi mateřskou a základní školou. Podarilo se vytvořit pro výchovně-vzdělávací práci vstřícné a podnětné prostředí. Škola se snaží být otevřená vůči žákům, rodičům i ostatním partnerům.

Vybavení učeben, školní knihovny, tělocvičny, pracovny výtvarné výchovy i ostatních prostor je funkční. Učitelky i žáci materiální zdroje efektivně využívali. Vzhledem k ne zcela příznivým prostorovým podmínkám třídy mladších žáků byla výuka vhodně organizována i v tělocvičně, žáci se ve škole snadno orientovali. Materiální vybavení umožňuje plnit zvolený vzdělávací program a jeho zlepšování je věnována trvalá pozornost. Ke zdárnému průběhu sledovaných hodin přispělo tvořivě orientované pojetí výuky, důraz na vlastní činnost a aktivitu žáků, časté zařazování skupinové práce a využívání pomůcek. Ve všech sledovaných hodinách se střídaly činnosti různého druhu, byl do nich většinou zařazován aktivní odpočinek. Výrazným kladem byl velký prostor pro komunikaci s učitelkou i mezi žáky navzájem. Dílčí nedostatky se projevíly v organizaci některých hodin.

Spojení žáků různých ročníků do jedné třídy pozitivně působí zejména na rozvoj sociálních vztahů (spolupráce, vzájemná pomoc). Škola pěstuje vztah k místu bydliště a rozvíjí partnerské vztahy se školou v sousedním Německu.

Družina plní svoje poslání, doplňuje program školy, vytváří příznivé podmínky pro aktivní odpočinek a učí žáky naplňovat volný čas. Personální a materiální zázemí i způsob organizace práce ve škole i školní družině vytvářejí příznivé podmínky pro jejich spokojený pobyt.

Materiálně-technické zázemí mateřské školy přispívá k úspěšnému naplňování vzdělávacích cílů. Upravené a příjemné prostředí umocňuje citové prožitky dětí a spokojenost rodičů.

Zvolený výchovně-vzdělávací program umožňuje dětem rozšiřovat své dovednosti a zkušenosti nejen v oblasti poznávací, ale i v sociální. Ve vzdělávacím procesu se učitelka mateřské školy snaží uplatňovat progresivní metody a formy práce, upřednostňuje prožitkové učení.

Za dobu sedmileté existence školy se ředitelce podařilo ve spolupráci se zřizovatelem realizovat dlouhodobý záměr – rozšířit základní školu na všechny ročníky prvního stupně. V této souvislosti bylo vybudováno vhodné prostorové zázemí a doplněno potřebné vybavení. I když se škola potýká s úbytkem žáků a dětí, má v místě důležité postavení. Odpovídá tomu i zájem obce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členky týmu	Marie Behenská
	Mgr. Alena Rájová
	Eliška Friedrichová	
	Zdeňka Srpová	
	Jarmila Šurová	
	Věra Weberová	

V Chebu dne 12. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. února 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Siraková

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	12. března 2004	05-1108/04-110
Zřizovatel Obec Libá	8. března 2004	e1-1033/04-1503

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.